

LEK. DENT. ELIZA STASIAK

**PSYCHOLOGICZNO - SPOŁECZNE
ASPEKTY ZAKŁADANIA OZDÓB
KOLCZYKOWYCH**

Rozprawa na stopień doktora nauk medycznych

Promotor: dr hab. n. med. Bogusław Antoszewski prof. UM

Klinika Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Estetycznej

Kierownik Kliniki: dr hab. n. med. Bogusław Antoszewski prof. UM

Łódź 2020

Body piercing jest jedną z najstarszych form „ozdabiania” ciała. Polega na przekłuciu skóry, tkanki podskórnej i/lub chrząstki i na zakładaniu w powstały kanał uchwyty „biżuterii”. Popularnie kolczykowanymi okolicami ciała są: małżowina uszna, wargi ust, łuk brwiowy, pępek, nos, język, sutki oraz narządy płciowe. Badania dowodzą, że najczęściej „ozdabianą” okolicą jest małżowina uszna oraz że kolczykowaniu częściej poddają się kobiety niż mężczyźni. Duże zainteresowanie wśród młodzieży zyskały ozdoby kolczykowe w jamie ustnej. Piercing w obrębie jamy ustnej obejmuje zazwyczaj wargi, język, policzki, wędzidełko warg i języka, rzadziej języczek podniebienny. Piercing często jest powiązany z negatywnymi emocjami i podejmowaniem ryzykownych zachowań, takich jak: nadużywanie alkoholu, palenie tytoniu, zażywanie narkotyków, ryzykowne zachowania seksualne czy przemoc. Głównymi motywami skłaniającymi osoby do modyfikacji swojego ciała są: chęć wyróżnienia się, podążanie za trendami mody oraz zaznaczenie własnej indywidualności czy przynależności do określonej grupy społecznej. Kolczykowanie ciała nie jest procedurą pozbawioną ryzyka dla zdrowia. Powikłania po zabiegach kolczykowania można podzielić na miejscowe, związane bezpośrednio z przekłuwaną okolicą i ogólne. Najczęstszymi powikłaniami miejscowymi są: obrzęk, stan zapalny, mechaniczne uszkodzenie tkanek, krwawienie, uszkodzenie nerwu, reakcja alergiczna. Do powikłań ogólnych zaliczane są: infekcje wirusowe (najczęściej WZW oraz HIV), zapalenie wsierdza, a także sepsa. W obrębie jamy ustnej powikłania związane z zabiegiem piercingu można podzielić na trzy grupy: występujące w trakcie zabiegu oraz na powikłania wczesne i późne. Do pierwszych należy zaliczyć: uszkodzenie pęczka naczyniowego, krwawienie, uszkodzenie nerwu,

a w konsekwencji niedowład. Do wczesnych powikłań zaliczane są: wzmożone wydzielanie śliny, obrzęk, krwiak, a także infekcja lokalna lub systemowa. Powikłania późne mogą obejmować starcia, ukruszenia, pęknięcia i złamania zębów, uszkodzenia wypełnień oraz prac protetycznych, uszkodzenia dziąseł oraz wytworzenie się blizn lub keloidów, recesje dziąsłowe, jak również połknięcie ozdoby lub jej przedostanie się do dróg oddechowych.

CELE PRACY:

1. Przedstawienie socjodemograficznej charakterystyki osób posiadających ozdoby kolczykowe.
2. Analiza psychologiczno-społecznych motywów skłaniających do „ozdabiania” swojego ciała za pomocą ozdób kolczykowych.
3. Określenie funkcji jakie spełniają kolczyki dla osób je noszących.
4. Porównanie opinii na temat piercingu w grupie osób, które poddały się zabiegowi kolczykowania oraz osób bez ozdób kolczykowych.
5. Ocena wystąpienia powikłań po zabiegach piercingu.
6. Analiza powikłań po założeniu ozdoby kolczykowej w obrębie jamy ustnej.

Pierwsza, główna część pracy została oparta na badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród pacjentów polskiego pochodzenia. Objęto nim osoby, które posiadały ozdoby kolczykowe oraz grupę porównawczą nieposiadającą tego typu ozdób. Kwestionariusz zawierał pytania dotyczące płci, wieku, wyników w nauce, miejsca pochodzenia, aktualnego wykształcenia, obecności innych modyfikacji ciała takich jak tatuaż oraz stosowania używek (papierosy,

alkohol, narkotyki). Pytano także, o stosunek badanych do osób posiadających piercing, opinię respondentów na temat stosunku społeczeństwa do tych osób. Dodatkowo osoby, które posiadały ozdoby odpowiedziały na pytania dotyczące ilości posiadanych ozdób kolczykowych oraz ich umiejscowienia, występowania powikłań po zabiegach przekłuwania ciała oraz przyczyn jakie motywowały ich do poddania się takiej modyfikacji ciała. Zebrano 200 ankiet od osób posiadających ozdoby kolczykowe poza płatkiem małżowiny usznej (185 kobiet i 15 mężczyzn). Średnia wieku respondentów wynosiła 20 lata (od 17 do 40 lat). Grupę porównawczą stanowiło również 200 osób, nieposiadających piercingu (163 kobiet i 37 mężczyzn) w wieku od 18 do 75 lat. Drugą część pracy oparto na badaniach grupy 50 osób z ozdobami kolczykowymi w obrębie jamy ustnej, u których oprócz ankiety, przeprowadzono szczegółowe badanie stomatologiczne, mające na celu ocenę występowania powikłań spowodowanych noszeniem ozdób kolczykowych. Badanie przeprowadzono za pomocą zgłębnika i lusterka w sztucznym oświetleniu. W grupie tej oceniono także wskaźnik intensywności próchnicy (PUW), który uśredniono dzieląc sumę liczby zębów objętych procesem próchnicowym oraz zębów usuniętych i wypełnionych z powodu próchnicy przez liczbę przebadanych osób.

Badania wykazały, że 82% ankietowanych posiadających ozdoby kolczykowe deklaruowało wykształcenie co najwyżej średnie, natomiast wykształcenie niepełne wyższe lub wyższe stwierdzało 18%. Najczęściej „ozdabianą” okolicą okazała się małżowina uszna (81,5%), kolejnymi często przekłuwanymi miejscami była warga (57,5%) i nos (57%). Z badań wynika, że 44% ankietowanych pali papierosy oraz przyznaje się do spożywania alkoholu częściej niż okazjonalnie, a 11% do zażywania narkotyków. Analiza wyników

dowodzi, że najważniejszymi motywami skłaniającymi osoby posiadające ozdoby kolczykowe do poddania się zabiegom piercingu były kolejno: chęć zaznaczenia własnej indywidualności, chęć dodania pewności siebie, poprawy wyglądu oraz podniesienia samooceny. 83% osób posiadających ozdoby kolczykowe uważa się za przeciętnego obywatela, co również potwierdza większość osób nieposiadających ozdób kolczykowych (80%). Jednakże 10% osób z grupy porównawczej uważa osoby z piercingiem za narkomanów oraz osoby agresywne. 76% badanych posiadających ozdoby kolczykowe zadeklarowało wystąpienie przynajmniej jednego powikłania po zabiegu kolczykowania. Z badań wynika, że okolicami najbardziej obciążonymi występowaniem niepożądanych skutków ubocznych piercingu są: małżowina uszna oraz pępek. Po zabiegach kolczykowania najczęściej występuje utrudnione gojenie ran w obrębie małżowiny usznej (29%) oraz w pępku (27%). W odniesieniu do ozdób kolczykowych umieszczonych w jamie ustnej, powikłania częściej dotyczą wargi niż języka. Zarówno w grupie ankietowej jak i w grupie klinicznej, w której przeprowadzono badanie stomatologiczne najwięcej powikłań późnych odnotowano w postaci starcia zębów oraz recesji dziąsłowych. Liczba powikłań różniła się jednak z przewagą w grupie zbadanej przedmiotowo. Różnice mogą wynikać z braku wiedzy osób poddanych jedynie ankiecie na temat wystąpienia u nich takich powikłań i braku umiejętności ich rozpoznania. Badania wykazały, że średnia wartość wskaźnika PUW wynosiła 11,8 w grupie osób posiadających ozdoby kolczykowe przebadanych stomatologicznie. Zaobserwowano także związek między liczbą zębów objętych próchnicą a wykształceniem. Mianowicie osoby posiadające piercing z niższym wykształceniem miały więcej zębów z próchnicą.

WNIOSKI

1. Osoby posiadające ozdoby kolczykowe charakteryzują się częstszym stosowaniem używek.
2. Osoby modyfikujące ciało przy pomocy body piercingu często uzupełniają swój wygląd tatuażami.
3. Współcześnie piercing nie wzbudza w społeczeństwie tak negatywnych emocji jak to miało miejsce dawniej.
4. Głównymi motywacjami do założenia ozdoby kolczykowej jest zaznaczenie własnej indywidualności, dodanie pewności siebie, poprawa wyglądu oraz podniesienie samooceny.
5. Okolicą najczęściej ozdabianą przy pomocy piercingu jest małżowina uszna, która też jest najbardziej narażona na występowanie powikłań.
6. Kolczyki w obrębie jamy ustnej najczęściej prowadzą do starcia zębów i powstawania recesji dziąsłowych.
7. Osoby posiadające ozdoby kolczykowe w jamie ustnej często są nieświadome posiadania powikłań spowodowanych kolczykiem.
8. Osoby posiadające ozdoby kolczykowe z wykształceniem co najwyżej średnim mają gorszy stan zębów niż osoby z wykształceniem wyższym.

Body piercing is one of the oldest forms of "decorating" the body. It involves puncturing the skin, subcutaneous tissue and / or cartilage to create an opening in which "jewelry" may be worn. Areas of the body, which are commonly pierced include the ear, lips, eyebrow, navel, nose, tongue, nipples and genitals. The literature data indicates that the most often pierced area is the ear, and piercing is found to be more common in women than in men. Oral piercing has become popular among young people and it includes lips, tongue, cheeks, frenulum of the lips and tongue, less often the uvula. Piercing is often associated with negative emotions and taking risky behaviors, such as alcohol abuse, smoking, drug use, risky sexual behavior or violence. The main motives prompting people to modify their body are as follows: the desire to stand out, following fashion trends and highlighting their own individuality or belonging to a specific social group. Body piercing is not a safe procedure. Complications after piercing can be divided into local, directly related to the pierced area, and general. The most common local complications are edema, inflammation, mechanical tissue damage, bleeding, nerve damage, and allergic reaction. General complications include viral infections (most often hepatitis), endocarditis, and sepsis. Complications related to oral piercing can be divided into three groups: occurring during the procedure, and early and late complications. The first includes damage to a vascular bundle, bleeding, nerve damage and paresis. Early complications include increased salivation, edema, hematoma, as well as local and general infection. Late complications may include abrasions, chipping, cracks and fractures of teeth, damage to restorations, prosthodontic appliances, gingiva, and scar or keloid formation, gingival recession, as well as swallowing the ornament or getting into the respiratory tract.

OBJECTIVES OF THE WORK:

1. Presentation of sociodemographic characteristics of people with piercings.
2. Psychological and social analysis of motives prompting people to "decorate" their body with piercings.
3. Determination of the function of earrings for those who wear them.
4. Evaluation of opinions about piercing in a group of people who have undergone piercing and people without earrings.
5. Prevalence of complications after piercing.
6. Analysis of complications after insertion of a decorative ornament in the oral cavity.

The first part of the work was based on the survey analysis conducted among patients of Polish origin. It included people who had earrings and a control group without such decorations. The questionnaire contained questions about sex, age, learning outcomes, location, current education, the presence of other body modifications such as tattoos, and the use of stimulants (cigarettes, alcohol, and drugs). The questions also concerned the attitude and the opinion of the respondents towards people with piercings. In addition, people with piercings answered the questions about the number of ornaments and their location, the occurrence of complications after body piercing and the reasons which had motivated them to undergo such body modification. Two hundred questionnaires were collected from people with piercings in different body sites except the earlobe (185 women and 15 men). The average age of respondents was 20 years (from 17 to 40 years). The comparison group consisted of 200 people without piercings (163 women and 37 men) aged 18 to 75 years.

The second part of the work was based on the investigation of a group of 50 people with oral piercings, in whom, apart from the questionnaire, a dental examination was carried out to assess the occurrence of complications caused by piercing. The examination was performed with a dental probe and mirror under artificial light. The caries intensity index (DMF) assessed in this group was averaged by dividing the number of teeth with decay, missing and filled due to caries by the number of people examined.

The present study has shown that 82% of respondents with piercings declared secondary education, while incomplete higher or higher education was stated by 18%. The most often "decorated" area was the ear (81.5%), followed by the lip (57.5%) and the nose (57%). The study revealed that 44% of respondents smoke cigarettes and admitted drinking alcohol more often than occasionally, and 11% reported using drugs. The analysis of the results indicates that the most important motivations for people with earrings to undergo piercing are the desire to highlight their own individuality, add confidence, improve appearance and increase self-esteem. A total of 83% of people with piercings consider themselves to be an average citizen, as the majority of people without earrings do (80%). However, 10% of people from the control group consider people with piercings to be drug addicts and aggressive individuals. More than half of the respondents (76%) with body rings declare the occurrence of at least one complication after the piercing procedure. The present study has shown that the side effects of piercing are mostly noticed in the area of ear and the navel. After piercing procedures, difficult wound healing most often occurs in the ear (29%) and in the navel (27%). As regards piercings placed in the oral cavity, complications are more likely to affect the lip than the tongue. Both in the survey group and the clinical group in which the dental examination was carried

out, the greatest number of late complications was noted in the form of tooth abrasion and gingival recession. The study has revealed that the average value of the DMF index was 11.8 in the group of people with oral piercing who underwent dental examination. A relationship between the number of teeth affected by caries and education was also observed. Namely, people with lower education had more teeth with caries.

CONCLUSIONS

1. People with piercings are characterized by more frequent use of stimulants.
2. People who modify their bodies by piercing often complement their appearance with tattoos.
3. Today, piercing does not arouse in society such negative emotions as it used to be.
4. The main motivations of people to undergo piercing is the desire to highlight their own individuality, add confidence, improve appearance and increase self-esteem.
5. The area most commonly decorated with piercings is the ear, which is also most susceptible to the occurrence of complications.
6. Oral piercing most frequently leads to tooth abrasion and gingival recession.
7. People with oral piercings are often unaware that they have complications.
8. People with piercings and with lower education have worse dental health than people with higher education.